

Dinsdagconferentie 8 november 2016 Psalmen - Psalm I 'Gelukkig de mens'

Na de inleiding door Marieke met het sonnet van Martinus Nijhoff 'De moeder de vrouw' begint Tjeu van Knippenberg met de vraag: Wat zijn psalmen? Voor Nijhoff zijn psalmen geladen met associaties Psalmen zijn van 1000 tot 500 voor Christus. Eerst gaan we het bij onszelf na – reacties: eerst hoogdravend, later geleerd via TBI en Kees Waaijman nu zijn psalmen aanvaarding – gezongen psalmen kan men herkennen; in het ziekenhuis een bijbel waaruit ik begin te lezen en de psalmen komen echt in beeld door de vele herhalingen gaan ze leven; bleven bestaan ieder jaar, er is een zekere vertrouwdheid; het is een bijzonder perspectief; bepaalde niveaus; eren en loven zo groot is de Here; vertrouwen en associaties; gezongen is het vrolijk en vriendelijk; in retraites psalmen – je komt ook de afschuwelijkste dingen tegen. Ik weet dat mijn ouders een lievelingspsalm hadden het was psalm 131 – die wordt voorgelezen; bij protestantse achtergrond zijn de psalmen veel gelezen veel wijsheid maar ook veel afstand God is groot en machtig de mens is klein; psalm 23 de heer is mijn herder is op muziek gezet; vanaf 1945 mijn dagelijkse menu is psalmen in het latijn 6 gebedstijden per dag, alle 150 psalmen staan in het brevier – ze ontroeren, zijn spiritueel, maar soms ook onaanvaardbaar.

Tjeu dat is heel veel informatie over psalmen. Psalm 1 die de weg opgaan der zonden zal niet opgaan, het is de levensweg. Psalmen zijn liederen met begeleiding van een harp. Het is Bijbelse poëzie, het heeft een bepaald ritme en het wordt steeds herhaald, telkens is het net iets anders maar nog een keer. Er zijn 150 psalmen, ze stammen uit verschillende eeuwen. Ook Moses is een van de dichters. In die tijd was de hoge tempel een leerhuis ongeveer 10 mensen die de bronnen bestuderen. De Thora is zeer belangrijk als bron. De wet wordt bezongen. Het gaat over ervaringen, de ervaringen die Israël had met God, ze danken, hopen en klagen aan.

Psalm 1 is een mooie poort naar het Boek der Psalmen. Psalm 1 uit de nieuwe Bijbelvertaling wordt uitgereikt. Het wordt twee keer voorgelezen 'Gelukkig de mens' Biechten, betalen en aflaten verdienen heeft Luther afgeschaft, alleen genade werkt, zegt hij, sola gratia, sola scriptura. Zelf de schrift lezen. In het leerhuis werd dagelijks psalmen gelezen en ze werden verbonden aan het leven. Wat staat er in psalm 1? De wet speelt een belangrijke rol het gaat om de vijfboeken van de Thora. De 10 geboden spelen een rol. Wat vind je er van? Hoe komt het over? In het NT hoort Jezus tot de rekkelijken – de intentie is belangrijk – hoe kom ik tot mijn recht en daardoor de ander. Kunnen wij God ervaren in ons leven? Hebben we wetten en regels nodig? Waar bestaat een studie van God uit? Herhaling is belangrijk telkens door je heen laten gaan 100 keer herhalen is niet zo goed als 101 keer herhalen. Zo kan het werken als een trechter, een spons, een zeef of een filter. Behoudt het goede daar is rust voor nodig. Reacties: Schrift lezen is wel aardig maar ervaringen zijn beter. Er is een scherpe scheiding in Psalm 1 hoe kom ik van het verkeerde spoor. Het wordt je geschonken om als een boom aan het water te staan. De wet moet je voeden om de goede dingen te doen. Je moet het goede kennen en het kwade en de psalm zet het voor je neer. Steeds zoeken waar je voor leeft: herbronnen. Küng: wat is christelijk eigenlijk? Wat bij Jezus past – oriënteer je op wat hij deed – kijk naar hem. In het OT staat het al, Jezus Christus geeft een ruimere interpretatie. Uitgereikt wordt de hertaling van Psalm 1 van Oosterhuis ('150 psalmen vrij Ten Have, 2011) het wordt 2 keer voorgelezen. Het klinkt heel anders dan wet en wetteloos nu staat het in het vlak van je naasten liefhebben van jezelf houden hoe je zelf ook bent niets menselijks is mij vreemd. Het is een oproep hoe het leven in elkaar zit, zo is de werkelijkheid ook, het leerling zijn van het leven is de positieve wet, mompel dat steeds meditatief voor je uit.....